

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2021. szeptember 13.

A nem uniós országokkal folytatott együttműködés hiányosságai az irreguláris migránsok visszaküldése terén

Az Európai Számvevőszék különjelentése szerint a nem uniós országokkal folytatott uniós együttműködés nem bizonyult hatékonynak annak biztosításában, hogy az Unió területén illegálisan tartózkodó migránsok visszatérjenek saját országukba. A 2015–2020-as időszak során az Unió csekély előrelépést tett a nem uniós országokkal kötött visszafogadási megállapodások aláírása terén. Emellett az uniós fellépéseket nem sikerült kellően észszerűsíteni ahhoz, hogy a nem uniós országok gyakorlatban eleget tegyenek visszafogadási kötelezettségeiknek.

2008 óta évente átlagosan mintegy félmillió nem uniós állampolgár Unióból való távozását rendelték el, mert engedély nélkül utaztak be oda vagy engedély nélkül tartózkodtak a területén. Ugyanakkor ezeknek az embereknek még az egyötöde sem tér vissza hazájába, Európán kívülre. A visszatérő irreguláris migránsok alacsony számának egyik oka a származási országaikkal való együttműködés nehézsége. Az Unió ezért már 18 jogilag kötelező erejű visszafogadási megállapodást kötött, és további hat országgal hivatalos tárgyalásokat kezdett. A közelmúltban hat, jogilag nem kötelező erejű visszaküldési és visszafogadási mechanizmus tárgyalásait is lefolytatta.

„Várakozásunk szerint ez az ellenőrzésünk gazdagíthatja az Unió új migrációs és menekültügyi paktumáról szóló vitát, mivel az eredményes és jól irányított visszafogadási politika az átfogó migrációs politika alapvető része” – jelentette ki Leo Brincat, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – *„A jelenlegi uniós visszatérési rendszer működését azonban erősen rontja a hatékonyság hiánya, amivel a kívánt hatás ellenkezőjét érzük el: ösztönözzük, nem pedig visszaszorítjuk az illegális migrációt.”*

Noha az Unió hivatalosan párbeszédet folytatott és tárgyalásokat kezdett azokkal az országokkal, ahonnan a legtöbb vissza nem küldött irreguláris migráns származik, a számvevők megjegyzik, hogy a 2015 és 2020 közötti időszak csak szerény eredményeket hozott.

Az uniós visszafogadási megállapodásokra irányuló tárgyalások gyakran olyan visszatérő problémák miatt futnak zátonyra, mint például annak előírása, hogy a megállapodás tartalmazzon egy a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó záradékot, amit a nem uniós országok

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

gyakran elleneznek. Ezzel szemben a jogilag nem kötelező erejű visszafogadási mechanizmusokról szóló tárgyalások sikeresebbek voltak, főként azért, mert ezek tartalma rugalmas és alakítható.

A jelentés rámutat egy másik gyenge pontra, az Unión belüli szinergiák hiányára is. Az Unió nem mindig szólt egységes hangon a nem uniós országokhoz, és az Európai Bizottság sem mindig vonta be a legfontosabb tagállamokat a tárgyalási folyamat elősegítésébe. Ebből adódóan egyes nem uniós országok nem látják hozzáadott értéket abban, ha kétoldalú együttműködés helyett uniós visszafogadási megállapodásra törekednek, különösen ha egyes uniós országokkal már nagyvonalú kétoldalú megállapodásokat kötöttek. Amikor azonban a tagállamok szorosan összehangolták egymással az álláspontjukat, az hasznosnak bizonyult a megfeneklett tárgyalások újramegnyitása és a visszafogadási mechanizmusok megkötése szempontjából.

Ezenkívül a számvevők szerint a nem uniós országokat továbbra sem ösztönözték eléggé visszafogadási kötelezettségeik teljesítésére. A Bizottság eredményesen használta fel a pénzügyi támogatást a fejlesztést, a visszailleszkedést és a kapacitásépítést támogató projektekre. A tárgyalások eredményes támogatását biztosító más szakpolitikákat viszont csak kevésbé tudott alkalmazni, még olyan országok esetében is, ahol kiterjedt politikai és gazdasági kapcsolatokkal rendelkezett. Az Unió rendelkezésére álló számos eszköz közül a számvevők csak egynek az esetében találtak kézzelfogható eredményeket: ez az uniós vízümpolitika, amelynek felülvizsgált rendelkezései révén várhatóan jobb együttműködésre lehet majd bírni a nem uniós országokat a visszafogadás terén.

Az Unió ugyanakkor igyekezett segíteni a tagállamokat a visszatéréssel és visszafogadással kapcsolatos gyakorlati együttműködés javításában, különösen azzal, hogy támogatta a nemzeti erőforrásokat sikeresen egyesítő hálózatokat, valamint növelte a visszaküldést megelőző tevékenységekhez és a visszaküldési műveletekhez a Frontex által nyújtott támogatást. Ezek az intézkedések nagyrészt relevánsnak bizonyultak. Tényleges hatásuk azonban továbbra sem ismert, mivel a visszatéréssel és a visszafogadási együttműködéssel kapcsolatos uniós adatokat számos hiányosság gyengíti. Az adatok nem teljes körűek, és a különböző tagállamokból származó adatokat nem lehet minden tekintetben összevetni.

Háttér-információk

Az ellenőrzés a 2015-től – amikor a Bizottság elindította a visszatérésre vonatkozó cselekvési tervet – 2020 közepéig tartó időszakot vizsgálta. Az uniós visszafogadási megállapodások az Unió és harmadik országok között jönnek létre, és elsőbbséget élveznek az egyes uniós tagállamok által kötött kétoldalú visszafogadási megállapodásokkal szemben. A Bizottság 2016 óta gyakorlati együttműködési mechanizmusokat (vagyis jogilag nem kötelező erejű visszatérési és visszafogadási mechanizmusokat) is igyekszik kidolgozni harmadik országokkal.

„Az Unió harmadik országokkal folytatott visszafogadási együttműködése: releváns intézkedések kevés eredménnyel” című 17/2021. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék weboldalán (eca.europa.eu).

A Számvevőszék a közelmúltban adott ki jelentéseket a [Frontex teljesítményéről](#) és a [migráció uniós kezeléséről](#), ebben a hónapban pedig az Europol migráncscsempészás elleni küzdelmet segítő fellépéséről készül közzétenni jelentést.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseiben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547